

Økonomiske ringvirkninger i Hol kommune av Norges Toppidrettsgymnas (NTG) Geilos virksomhet

TØI rapport 1971/2023 • Forfattere: Petter Dybedal, Christin Krohn • Oslo 2023 • 23 sider

Dette prosjektet har hatt som formål å beregne de økonomiske ringvirkningene Norges toppidrettsgymnas (NTG) på Geilo skaper i lokalsamfunnet. NTG Geilo ble etablert i 1990 og har til sammen ca. 100 elever fordelt på fire idretter; langrenn, skiskyting, alpint og snowboard. Skolen har ca. 20 ansatte, og alle er bosatt i Hol kommune.

For å beregne ringvirkningene skolen har i lokalsamfunnet er vi ute etter det vi kaller netto-økonomiske impulser skolen bringer inn i lokalsamfunnet. Enkelt forklart er dette penger som kommer utenfra og som bringes inn i lokalsamfunnet - fordi skolen er der. Med andre ord, dersom skolen ikke hadde vært der vil det være rimelig å anta at pengene heller ikke hadde kommet inn i lokalsamfunnet.

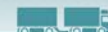
Mange av elevene på NTG Geilo kommer ikke fra Hol kommune, men flytter dit i semestrene. Dette genererer både skolepenger, husleie, kjøp hos den lokale handelsstanden og besøk fra venner og familie i løpet av skoleåret. I tillegg er det rimelig å anta at uten disse elevene ville det ikke vært grunnlag for NTG Geilo for drift av skolen med bare lokale elever.

Til analysen ble det i hovedsak benyttet to datakilder. Det ene var regnskapene til NTG Geilo, det andre var en spørreundersøkelse om elevenes forbruk som elevene svarte på i skoletiden. I forkant av undersøkelsen ble det sendt ut e-post til alle foresatte for å forberede elevene på undersøkelse da vi antok at ikke alle i aldersgruppen 16-19 år har full oversikt over sine bo- og levetgifter som strøm og husleie.

Direkte virkninger

Våre beregninger viser at NTG Geilo i løpet av et år (2022) genererer en samlet etterspørsel på ca. 27,5 millioner kroner. Dette beløpet er da eksklusivt en del pengestrømmer som går direkte ut av kommunen;

- Merverdiavgift
- Arbeidsgiveravgift på lønn og feriepenger, samt pensjonsinnbetalinger
- Trukket lønnskatt til stat og fylkeskommune.

Av de ca 27,5 mill. kronene har vi beregnet at verdien av etterspørsel rettet mot leverandører av varer og tjenester i Hol kommune utgjør 17,6 millioner kroner eksklusive merverdiavgift (tabell 4.1).

Tabell 1: Samlet bidrag fra NTG Geilo til økonomien i Hol kommune. Millioner kroner 2022.

	Totalt	Beregnet betalt/ anvendt i Hol kommune	Lokal andel i prosent
Leie av bolig elever	2,77	2,77	100,0
Mat og «lommepenger» elever	3,21	3,21	100,0
Utgifter besøkende til elevene	1,39	1,39	100,0
Kjøp av utstyr idrett elever (forskuttet av NTG)	0,40	0,10	25,0
Skolens utgifter drift	9,17	2,85	31,0
Lønn til ansatte bosatt i Hol etter skatt,	9,10	5,80	63,7
Skatt på lønn og andre ytelser til Hol kommune	1,50	1,50	100,0
Sum	27,54	17,61	64,0

Elevenes oppholdsutgifter og forbruket til personer som besøker elevene i løpet av skoleåret utgjør til sammen 7,4 millioner kroner. Dette regnes i sin helhet som lokalt forbruk.

Skolens driftsutgifter, inkludert forskutterte utstyrsutgifter for elevene utgjør ca. 9,2 millioner kroner, herav 2,95 mill. kr lokalt.

Lønn til ansatte bosatte i Hol er beregnet til 9,1 mill. kr (etter skatt), hvorav 5,8 mill. kr er anslått å bli anvendt til kjøp av varer og tjenester av lokale aktører.

Totalt er det beregnet at skolens drifts- og lønnsutgifter skaper en lokal etterspørsel på ca. 8,65 millioner kroner, og 1,5 millioner kroner i lønnskatt til Hol kommune.

Indirekte virkninger

En etterspørselsimpuls skaper indirekte virkninger i form av lokale underleveranser og anvendelse av lønns- og eierinntekter til kjøp av varer og tjenester lokalt. I Hol-rapporten (Dybedal 2016) ble det anslått en multiplikator på 1,25, det vil si at indirekte virkninger utgjorde et påslag i lokal økonomisk aktivitet på 25 prosent av de direkte virkningene. Dette vil her utgjøre om lag 4,4 millioner kroner.

Innvestering i det lokale eiendomsmarkedet

Familier til fremtidige elever investerer også i eiendom på Geilo. Av lokale eiendomsmeglere og NTG Geilo får vi opplyst om at dette i snitt dreier seg om mellom 5-7 leiligheter årlig.